

1 Samenvattend overzicht van het artikel?

Bidden is als ademen. Het gebeurt aan mij. De Geest bidt in mij. Hij neemt mijn **'gebedsademhaling'** over.

Tussen mensen zijn er liefdesrelaties waarin we helemaal onszelf kunnen zijn. In 'relatiemodus' komen we als mens het best tot ons recht. **Bidden** is tegenover God **in relatiemodus** gaan staan. Het is een **wederkerig** gebeuren: met Hem spreken en naar Hem luisteren. Het is als inloggen bij iemand die er al is voor we Hem gaan zoeken. Hij bemint ons eerst. Hij spreekt eerst. Hij is naar ons op zoek en laat zich vinden **nog voor wij Hem zoeken**. Niet zozeer de manier waarop wij bidden (met een onzevader, met een Bijbeltekst, tot stilte komen...) is belangrijk, maar wel **dàt wij** met Hem contact zoeken. Hét criterium daarbij is op welke manier mijn gebed **de relatie** met God **centraal** stelt en of ik daarin kan groeien?

Waar mensen elkaar beter kennen en de relatie gegroeid is, kan een half woord voldoende zijn om elkaar te verstaan. De relatie blijft, maar tevens **'verandert'** zij. Hoe beter je iemand leert kennen, hoe zekerder je bent van zijn liefde, hoe groter mijn kans om wat ik vroeger alleen voor mezelf hield, ook te durven delen met die persoon. Ook in de relatie met God is dit zo.

Die relatie wordt geleidelijk aan steviger en dieper door mijn bidden.

In een beginnende relatie onder mensen doe je jezelf beter voor dan je bent om toch maar aanvaard te worden. Ook in mijn relatie met God dacht ik dat ik **zijn liefde moest verdienen**. Mijn kwetsbaarheid en mijn kleinheid blijven buiten perspectief voor Hem. **Geduldig** liet Hij toe dat ik mij liet zien zoals ik werkelijk ben. En, hoe meer ik mij voor hem opende, hoe meer kans Hij mij gaf om te tonen wie Hij is.

Hoe dieper mijn relatie met God werd door het bidden, hoe sterker ik mocht gaan vermoeden dat **God zelf** ook **kwetsbaar** is. Hij staat aan de deur van ons hart en klopt om binnengelaten te worden. Ik ben vrij om Hem al dan niet toe te laten. Liefde is steeds kwetsbaar omdat ze niemand tot wederliefde kan dwingen. Sinds ik mij van Gods kwetsbaarheid bewust ben, hoe makkelijker het is om te geloven dat Hij naar mij op zoek is en ik kan antwoorden: "Ik zie jou ook graag, God."

Elke relatie, ook bidden, veronderstelt **wederkerigheid**. In het begin was mijn bidden veeleer eenrichtingsverkeer: ik deelde Hem mee wat mij bezielde en wat ik beleefde. Maar God kreeg **geen ruimte om zichzelf te zijn** en zich aan mij te kennen te geven. De laatste jaren probeer ik mij in stilte meer en meer op Hem af te stemmen. Als ik mij in de stilte begeef **stel ik een klein ritueel**: ik begroet God, buig mij voor de icoon van de Drie-ene en ik ervaar als het ware zijn aanwezigheid en zijn wachten op mij. Ik moet a.h.w. alleen

de deur van mijn hart openen om het gebed dat al gebeurt mij bewust te worden. Bidden is voor mij een mij keren naar een gebeuren, een uitwisseling die in God gebeurt en ook in mezelf plaatsvindt. Het is in die relatie gaan staan. Een relatie die er is en die telkens weer verandert.

2 Methodische aanwijzingen

* Priester Erik Galle schrijft in zijn bijdrage over de persoonlijke evolutie in zijn bidden. De besprekingsvragen in het tijdschrift bij dit getuigend artikel nodigen uit om tot een vruchtbaar delen te komen van 'hoe bidden wij concreet en wat betekent dit voor mijn (gelovig) leven'.

* In punt 3 neem ik een bladzijde over uit een recent standaardwerk over de Kerk in Vlaanderen om de gespreksleider/ster voldoende informatie te geven over aspecten van bidden die in Galles getuigenis minder aan bod komen. Er is vooreerst bij een (groot?) aantal mensen de huiver om God vrij persoonlijk te betrekken bij hun leven. Is God niet meer een kracht, een principe, een verklaringsbeginsel dan een persoonlijk iemand (Hij of Zij)? Dan wordt het rechtstreeks in relatie gaan met God wat meer problematisch en bidden zal eerder de vorm kunnen aannemen van overwegingen/bedenkingen maken, in stilte tot bezinning komen, enz. Allemaal waardevolle zaken, maar geen directe persoonlijke wederzijdse relatie met een persoonlijke God dat zich in bidden uitdrukt.

Een ander aspect aan dit fenomeen is dat we spontaan zouden denken waar de kerkelijke geloofspraktijken zo sterk zijn achteruit gegaan zoals in onze streken de laatste decennia, dat daar ook de betekenis en het belang van religie en van bidden/mediteren even sterk zou gedaald zijn. De onderstaande tekst uit het boek weerlegt dit.

Het is mogelijk dat in sommige kringen deze problematiek niet direct speelt, dat de leden weinig last ervaren met geloof in een persoonlijke God en in gebed als uitdrukking van de relatie met Hem/Haar. Maar mogelijks zijn er ook mensen die meer vaagweg geloven in 'er moet wel iets zijn', maar vraag mij niet dat direct als 'persoon' te ervaren. Dan is het rechtstreeks persoonlijk aanspreken van God verre van evident.... Ook hiervoor kunnen wij begrip en waardering opbrengen.

3 De dalende deelname aan de kerkelijke activiteiten in Vlaanderen leidt niet automatisch tot minder belang hechten aan religie en tijd nemen voor gebed/bezinning

Ik lees dit op p. 33 van de bijdrage DE KERK IN VLAANDEREN IN DE NAOORLOGSE PERIODE: ENKELE TRENDS EN CIJFERS (Gert Verschraegen & Koen Aerts) in het boek *De Kerk in Vlaanderen*, Ucsia (Gilke Gunst & Stijn Latré – red.), Pelckmans, 2022

Religiositeit

We schreven eerder al over de dalende deelname aan kerkelijke praktijken en het afkalvende vertrouwen (t.a.v. de Kerk) bij de Vlaamse bevolking. Maar hoe verhouden kerkbezoek en betrokkenheid zich tot de evolutie van het persoonlijke geloof bij de Vlaming en de geloofsinhouden (de specifieke religieuze opvattingen over leven en dood, mens en God) die hij of zij aanhangt?

Een eerste indicatie dat de dalende deelname aan kerkelijke praktijken niet helemaal samenvalt met het belang dat de Vlaming aan religie hecht blijkt uit onderstaande TABEL 6.

Hoewel Vlamingen de voorbije decennia in mindere mate deelnamen aan kerkelijke activiteiten, blijft religie in de vorm van gebed of meditatie voor velen wel belangrijk. Waar in 1981 meer dan zes op de tien Vlamingen aangeven dat ze regelmatig tijd nemen voor een gebed of bezinningsmoment, is dat aantal in 1999 gestegen tot 65% en in 2008 slechts lichtjes gezakt tot 55%.

Tabel 6: Evolutie tijd nemen voor persoonlijke religiositeit (gebed of meditatie)

	1981	1990	1999	2008
Ja	61,6	59,4	65,6	54,8
Neen	38,4	40,6	34,4	45,2
N	625	1496	1097	871

Ook wanneer Vlamingen gevraagd wordt of geloof hun sterkte biedt, is het antwoord niet zo eenduidig als men zou verwachten op grond van de toegenomen ontkerkelijking. Uit onderstaande TABEL 7 blijkt dat in 1981 bijna zes op de tien Vlamingen vinden dat geloof hun vertroosting of kracht schenkt; dat percentage daalt lichtjes tot 47,6% in 2008, maar blijft merkkelijk hoger dan de kerkelijke participatiecijfers.

Tabel 7: Evolutie geloof als kracht - schenkt geloof u vertroosting of kracht?

	1981	1990	1999	2008
Ja	59,0	47,4	51,4	47,6
Neen	41,0	52,6	48,6	52,4
N	573	1404	1044	865

Het brede belang dat nog wordt gehecht aan religie en bezinning plaatst belangrijke kanttekeningen bij al te eenvoudige lezingen van de secularisatietheorie, alsof die eenduidig zou impliceren dat religie voor iedereen gestaag minder belangrijk wordt.

4 Suggesties voor een bezinnend gebedsmoment

* CD Door de wereld gaat een lied nr. 15. Het 11de lied op die CD: Wanneer Gij niet gesproken hadt...

* Bijlage 2 bij deze maand met twee teksten.

* Een van de twee YouTube-liederen downloaden en op computer plaatsen om eventueel zonder internetverbinding te kunnen afspreken.

1 Beluister de tekst of het lied van Guido Gezelle over de hunker naar echt gebed: Gij badt op enen berg alleen... (Guido Gezelle 1859?)

voorgedragen door Francis Verdoodt: [Gij badt op ene berg - YouTube](#)

Of gezongen, begeleid door het banjo-orkest van Kortrijk: [2017-12-17](#)

[Kerstconcert Banjo-Orkest Kortrijk 13 Gij badt op enen berg - YouTube](#)

Gij badt op enen berg alleen, / en... Jesu, ik en vind er geen /waar 'k hoog genoeg kan klimmen / om U alleen te vinden:

de wereld wilt mij achterna, / alwaar ik ga / of sta / of ooit mijn ogen sla;

en arm als ik en is er geen; /geen een, / die nood hebbe en niet klagen kan; /

die honger, en niet vragen kan; / die pijn, en niet gewagen kan / hoe zeer

het doet! O Leert mij, armen dwaas, hoe dat ik bidden moet!

2 Een Chassidisch verhaal over God die zich laat vinden, maar...

De kleinzoon van de rabbi speelde verstoppertje. Hij verborg zich goed en wachtte stilletjes in zijn schuilplaats tot zijn vriendje hem zou vinden. Toen het wachten hem te lang duurde, kwam hij van zijn plek te voorschijn.

Maar zijn vriendje was in geen velden of wegen te bekennen. Tot zijn grote teleurstelling kwam hij er achter dat deze helemaal niet naar hem had gezocht. In tranen kwam hij bij zijn grootvader en beklagde zich over zijn speelkameraadje. Toen kreeg ook de rabbi tranen in zijn ogen. Hij omarmde zijn kleinzoon en dacht bij zichzelf: 'Het is net als met God, die zegt: "Hoe vaak verberg ik mij niet voor jullie, zonder dat er iemand naar Mij zoekt!" Want ook God wil gezocht en gevonden worden.'

3 Bidden met psalm 139 (vertaling Oosterhuis – tekst op bijlage 2)

4 Beluister het lied Z.J. 827 Wanneer Gij niet gesproken hadt.... Te vinden op de CD *Door de Wereld gaat een lied nr. 15*. Lied nr. 11.

Het sluit perfect aan bij de idee dat God zich eerst laat vinden voor wij Hem kunnen zoeken en Hem vinden. **De tekst ervan vind je in Zingt Jubilate, maar ook op bijlage 2.**

Aan- en opmerkingen aan guido.debonnet@skynet.be